a) O zbojníkoch.

Tam hore na hore,
tam šedlaček ore;
prišli k nemu, prišli
dvanac zbojničkove.

„Daj Boh ščesce šedlak!“ —
či še dobre ore?“ —
„Daj Boh ščesce i vam,
dvanac zbojničkove!“

„Porajže nam, poraj (t. j. poraď)
samodruhu ženu.“
„Jak ju porajic vam,
ket ja sam taku mam?“

„Ket ju sam taku maš,
za kelo nam ju daš?“
„Za tristo červene
i za telo bjele:

Jak pujdze do mlina,
tak jej pokoj dajce;
jak pujdze zo mlina,
ftedi ju lapajce
a jej bjele ručki
na kriš povjazajce.“

Jak prišol do domu,
tak jej on rospravjal:
„Veš (t. j. vezmi), ženo, rečicu
a ocuc (t. j. ocúď) pšenicu
a odneš do mlina,
dze husta verbina.“

„Čošbi ja cudzila,
vet mi dzjefku mame;
na čo ju trimame?“

On nanu zdupotal,
zubami žgripotal:
„Veš, ženo, rečicu
a ocuc pšenicu
a odneš do mlina,
dze husta verbina.“

Jak jej matka prišla,
ta ju uš parali;
jak tatiček prišol,
dzecko vybirali;
jak šestrička prišla,
ručku mu rezali,
a jak išli na zboj,
ta s nu pošvecali.

b) O Turkovi a jeho mladuche.

Pri obločku stala,
vlasi si česala;
vlasi si česala,
na oblok kukala.

„Ach, mamičko moja,
čo za cestu idze?
či je to kurnava?
či je to černava?“

„Dzjefko moja zlata,
ani ne kurnava,
ani ne černava:
to po tebe idze
zlati Kolimbala.“

„Ach, mamičko moja,
ja za muš neidzem,
ja za muš neidzem,
rači švetom pujdzem.“

„Dzjefko moja luba,
oblekaj si šati,
čo še budu rovnac
slunku i mešaci,

slunku i mešaci
i drobnim hvezdičkom,
i drobnim hvezdičkom,
Turkovim družičkom.“

(Keď potom s ňou prišli k Dunaju:)

„Postojce, postojce,
predne fulerčici,
že še ja napijem
z Dunaja vodički!“

Turkova družička
zlati pohar mala,
tej mladej nevesce
vodičky nabrala.

„Ja nenaučena
zlateho pohara,
lem som naučena
prilehnuc Dunaja.“

(Keď nechcela piť, dali jej „zlaté“ jabĺčko i s nožíčkom, aby si od smädu odkrojila.)

Jak ona krajala,
horko zaplakala:
„Ftikaj še, nožičku,
do mojho serdečka,
jako ši še ftikal
do teho jablučka.“

(Potom vrazila si nôž do srdca.)

Ta Turkova matka
na vihladze stala,
tu mladu nevestu
s bolescu čekala.

„Či vam ju nedali?
či vas oklamali?“ —
„Pot Turkovim verškom
sme ju pohovali.“

Ta Turkova matka
tak ju oplakala:
„Dzjefko moja, dzjefko,
čože ši še bala?
či tej mojej zlosci?
či teho bivana? (= bývania, príbytku).

Doma ši hodzila
po hline, po blace;
tu bi ši hodzila
po streble, po zlace.

Nebola bi ši tu
nič inšo robila:
drobno šice šila,
f hatbabe hodzila.“

c) O Stavákovej [1]) smrti.

Ingredere, ingredere — v noci
zaklopkal na dzvere venku ktosi;
a kto je neznami? verim temu,
scem (= chcem) mu odpovedac — neznam kemu.
A Šmerc je tam hrozna, a Šmerc stoji,
Panu Stavakovi služic stroji.

(Stavák:)
Vitaj, ma čekanko, Šmerc ma mila!
a dze ši ti uš tak dluho bila?

(Smrť:)
Bila sem ja, bila na vihodu (= východe),
vedla sem cisaroch na sut k Bohu.

(Stavák:)
Šedni še tu u mne na stolici
a s dalekej cesti otpočni si.

(Smrť:)
Nemam še baviti, mušim iti,
tebe, mili pane, sebu vziti.

(Stavák:)
Ej, dam ci ja zlate me pohare.

(Smrť:)
Ja tebe nepitam, mili pane.

(Stavák:)
Dam ci ja, dam zlato aji streblo.

(Smrť:)
Ja tebe nameram storas telo;
klanimemazare, mekulare,
uš še ti lem postaf pret Vladare (t. j. Boha).

(Stavák:)
Zaprahajce kone, služebnici,
budzeme ucekac spolu šici.

(Smrť:)
A ja ce dohonim, moja dušo,
hoc ti ši na konu a ja pešo.

---

[1]) Stavák mal kedysi hámor pri Hnilci neďaleko Sikavky, v ktorom i zomrel. Ešte dnes, keď nevidno temer ani stopy hámru, je tam kameň s nápisom mena Stavákovho. Pieseň o jeho smrti, ktorá kolovala tu ešte v prvej polovici tohoto storočia, je očividne travesticia nejakej českej piesne alebo složil ju niektorý slovenský čitateľ českých spisov.